

<https://www.biodiversitylibrary.org/>

Nova acta Regiae Societatis Scientiarum Upsaliensis.

Uppsala, Almqvist & Wiksell, 1773-1967.

<https://www.biodiversitylibrary.org/bibliography/14640>

ser.2:v.4 (1784): <https://www.biodiversitylibrary.org/item/236117>

Page(s): Text, Page 2, Page 3, Page 4, Page 5, Page 6, Page 7, Page 8, Page 9, Page 10, Page 11, Page 12, Page 13, Page 14, Page 15, Page 16, Page 17, Page 18, Page 19, Page 20, Page 21, Page 22, Page 23, Page 24, Page 25, Page 26, Page 27, Page 28, Page 387, Page 388

Holding Institution: University of Texas Libraries

Sponsored by: IMLS LG-70-15-0138-15

Generated 12 November 2019 8:51 AM
<https://www.biodiversitylibrary.org/pdf4/101361000236117.pdf>

This page intentionally left blank.

ACTA
SOCIETATIS REGIÆ
SCIENTIARUM.

NOVÆ INSECTORUM
SPECIES DESCRIPTÆ

A

CAROLO PETRO THUNBERG.

MED. DOCT. ET BOTAN. PROF.

Ex animali Regno Classis nulla tam diu insu-
per habita & prope neglecta fuit, quam
quidem illa, quæ insectorum cognitionem
tradit. Hæc scientia, Veteribus fere ignota, præsentि-
que seculo relicta, præ ceteris minus exulta videtur,
nec dum ad culmen suum pervenire potuit, sic ut
de hac merito dicatur, quod multa sint illa, quæ
VOL. IV. A novi-

novimus, plura vero adhuc, quæ ignoramus. Nemini igitur, hæc perpendenti, mirum obvenire potest, quod plurimæ quotidie novæ & antea omnino incognitæ insectorum species detegantur, etiam domi apud nos, præter plurimas, quas e remotis utriusque Indiæ regionibus quotannis nobis afferrunt peregrinatores. Postquam publicam in patria nostra lucem viderat, anno 1746, III. LINNÆI Fauna Svecica, liber in suo genere primus, & indefessi Auctoris studii & laboris testimonium omnium certissimum, animalculorum fere mille speciebus, editio altera, quæ 1761 prodiit, aucta fuit, postque illud tempus aliæ itidem novæ detectæ sunt. Ante decennium integrum cum dimidio, dum insectis circum Upsaliam colligendis inter studia Medica vacare potui, plures species novas detegere mihi contigit ante non observatas. Numerus harum, Parisiis Lutetiorum dum versarer, augebatur. Has descriptas dudum anno 1771, dum iter longinquum meditabar, ut ante abitum meum studii & juvenitatis laborum testimonium quoddam carissimæ Patriæ relinquem, Societati Regiæ Scientiarum Upssaliensi misi, cui tamdiu hasce pagellas sollicite servatas jam publici juris facere placet. In augmentum itaque, in primis Faunæ Svecicæ, centuriam fere dimidiæ insectorum examinatam & descriptam offero, ut sciant & alii, quænam Patria nostra animalia alat, & ulterius in horum & aliorum posthac detegendorum historiam, utilitatem & noxam inquirant.

I. DERMESTES *sulcatus*: totus fusco-ruber, oculis nigris, elytris sulcatis punctatis.

Habitat in Svecia.

Descriptio: Magnitudine dupla pediculi, seu Derm. psyllio paulo major, oblongo-cylindricus.

Ca-

Caput rufo-fuscum, oculis nigris.

Thorax rufescens, marginatus.

Elytra obscure brunnea seu fusco-rubra, valde sulcata pro animalculi magnitudine, singulo elytro sulcis octo, punctis impressis; postice elytra incurvantur.

Pedus & abdomen rufescenti-fusca.

Pedes magis rufescentes.

2. DERMESTES *fenestratus*: fuscus, elytris maculis 16 pallidis: tibiis omnibus spinosis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Corpus magnitudine Derm. mollis, oblongum, depresso, præter maculas elytrorum, totum sordide fuscum.

Antennæ capite ipso breviores, fuscæ, clavato-perfoliatæ.

Thorax paululum gibboso-convexus, postice latior, vix marginatus.

Elytra marginata, lævia absque striis: maculis 16 flavescensibus, quæ pelluent eductis elytris, in singulo i versus basin rotunda, deinde 3 rotundatis oblique transversis, tum 3 oblongiusculis oblique transversis, tandemque i oblonga in margine exteriori.

Femora fusca, macula pallida; tibiis omnibus interne paulo dilatatis, latere exteriori ciliato-spinosis.

3. DERMESTES *ruber*: totus ruber, thorace glaberrimo ferrugineo-nigro; lateribus rufis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: pediculo vix major.

Antennæ nigricantes, perfoliatæ: extimis quatuor articulis crassioribus; basi rubræ.

Elytra rubra, striata.

Subtus omnia rubent.

Affinis Derm. melanocephalo, qui tamen subtus niger est, nec thoracis margines rufescentes habet.

4. **DERMESTES linearis**: corpore elytrisque linearibus ferrugineis, capite thoraceque fuscis.

Habitat in Svecia.

Descriptio: Insectum lineare, longum, magnitudine Derm. nigri.

Omnia supra & subtus ferruginea, sed caput & thorax magis fusca.

Antennæ articulis tantum duobus crassioribus.

Thorax fovea longitudinali impressus.

Elytra linearia, striata.

Similis Derm. fenestrali, sed multoties major.

5. **DERMESTES ater**: totus ater, nitidus; elytris tenuissime punctatis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: *Corpus* magnitudine fere Cocc. 2 punctatæ, ovatum, totum atrum, glaberrimum.

Antennæ perfoliatæ, ultimis tribus articulis crassioribus.

Thorax & elytra marginata, punctis impressis minutissimis, confertissimis, vix conspicuis.

Femora & tibiæ atræ; tarsis piceo-rufescensibus.

Pectus & abdomen minus glabra.

6. **DERMESTES bipustulatus**: niger, capite thoraceque rubris, elytris nigris: basi macula rubra.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudine pediculo vix major.

Antennæ caput, thorax & pedes, rubra.

Abdomen & elytra nigra, nitida.

Ely-

Elytron singulum versus basin & marginem exteriorem puncto rubro notatur.

7. DERMESTES *fasciatus*: niger, elytris fasciis duabus undulatis lutescentibus.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo pediculi.

Antennæ, caput, thorax, corpus, nigra.

Thorax, versus elytra extremo margine, flavus.

Elytra nigra, longitudine abdominis: versus basin fascia lunulata interrupta & alia pone medium, etiam lunulata, lutescente. Prior fascia collocatur versus marginem exteriorem latior, curvatur versus basin, procedit porro curvata deorsum, interrumpitur & desinit puncto lutescente, versus marginem interiorem in medio fere elytri. Posterior fascia cornibus apicem spectat.

Pedes rufescentes.

Similis Derm. hemiptero, undato & elongato; distinguitur vero ab hemiptero, quod elytra hujus non sint hemiptera, nec antennæ ferrugineæ, sed nigræ; ab undato, quod hic quadruplo minor & elytra non alba, sed luteo undulata; ab elongato, quod corpus ovatum, nec filiforme.

8. PTINUS *serraticornis*: fuscus, elytris striatis, antennis ferratis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Pt. mollis, totus supra fuscus, non vero niger.

Caput fusco-nigrum: palpis & antennis magis testaceis.

Antennæ ferratae, articulis æquali longitudine, nec ultimi longiores.

Thorax capiti concolor, convexo-planus, marginatus.

Elytra fuscescentia, striata: *alæ* fuscæ.

Pectus & *abdomen* fusca.

Pedes fusco-testacei.

Difserit a Pt. *pectinicorni*, antennis serratis tantum, nec pectinatis, & elytris manifeste striatis, nec punctatis; a *pertinace*, antennis serratis & elytrorum striis non manifeste punctatis.

9. PTINUS *testaceus*: totus testaceus oculis nigris, elytris striatis, thorace convexo-plano.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudine pediculi, oblongo-cylindricus, totus, exceptis oculis nigris, testaceus.

Antennæ articulis decem, tribus ultimis paulo longioribus.

Thorax marginatus, convexo-planus, postice paulo latior.

Elytra striata, striis punctatis.

Difserit a Pt. *mollis*, quod duplo minor, quodque elytra non laevia, sed striata, striis punctatis; a *pertinace*, quod multo minor quodque thorax marginatus & absque nodulis.

10. PTINUS *faber*: totus testaceo-obscurus, elytris laevibus cinereo-undulatis.

Habitat in Hallandia.

Descriptio: Corpus magnitudine Pt. *pertinace* paulo majus, oblongum, cylindricum.

Omnia supra & subtus ferrugineo-testacea.

Caput inflexum, pilis cinerascentibus: *oculi* testaceo-fusci.

An-

Antennæ articulis 8, tribus ultimis paululum crassioribus & longioribus.

Thorax gibbus marginatus, pilis cinereis tectus. *Elytra* absque punctis & striis, pilis cinerascentibus brevibus, non per totam superficiem tecta, sed hinc inde irregulariter undulata.

Omnia subtus pilis cinerascentibus, rarioribus, obducta.

Distingvitur facile a

Pt. pertinace, quod elytra non sint striato-punctata, sed laevia, tomento cinerascente; a *mollī*, cui valde similis, quod major fere duplo, quod ultimi tres articuli sint non modo longiores, sed & paulo crassiores, nec filiformes, quodque elytra undatim tegantur tomento cinereo.

II. *HISTER pulicarius*: totus niger, elytris stria-tis, apice pallidis.

Habitat in Svecia.

Descriptio: Magnitudine pulicis vel Hist. pygmæi, totus niger, excepto apice elytrorum pallido.

Antennæ capite retracto paulo longiores, capitatae: capitulo solido.

Thorax immarginatus, glaber.

Elytra abdomine vix breviora vel truncata, striata, striis absque punctis: ultimo apice pallide flavo.

Subtus omnia nigra, sed pedes piceo-rufescentes.

Similis Hist. pygmæo sed elytra profunde stria-ta, minus nitida, apice flavescente, vix abbreviata.

Distingvitur a

Chryſ.

Chrys. pulicaria antennis capitatis nec monili-formibus, elytris striatis nec lævibus, macula in ipso apice elytrorum, nec intra apicem; a

Chrys. padi, antennis capitatis & elytris adeo striatis, ut pro magnitudine animalculi fere sulcatis; præterea non in hoc, uti in illa extimus margo elytrorum a macula apicis fere ad basin flavo-pallidus apparet, nec striæ elytrorum punctatæ; ab

bolsatica, antennis capitatis, elytrorumque striis simplicibus, nec punctatis.

12. *SILPHA bisteroides*: nigra, antennis pedibusque rubris, elytris abbreviatis: macula rubra.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: oblonga & angusta pediculo vix major.

Antennæ & pedes rubri.

Thorax & elytra marginata, nigra, lævia: macula quadrata rubra, in medio singulo.

Corpus nigrum.

Ægre describi potest diversitas a Silph. 2 maculata, 2 pustulata & Colon, nec non ab Hist. 2 maculato, licet habitum diversum oculus facile inveniat; Distingvitur tamen a *Silpha 2 maculata* eo, quod thoracis margines non sint subferrugineæ; a

2 *pustulata*, quod duplo sit angustior; antennæ rubræ nec nigræ & pustula elytrorum major, fere quadrata; a

Colon, quod elytra sint nigra nec ferrugineo-varia, quodque pustula elytrorum major; ab

Hist. 2 *maculato*, quod elytra non striata & caput exsertum, quodque hæc longe minor.

13. SIL-

13. SILPHA *biguttata*: tota ferruginea, elytris linea
puncto que pallido.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: magnitudo & facies Silph. *depressæ*;
tota ferruginea, sed *Elytra* versus marginem exteriorem & apicem habent punctum pallidum, pellucidum & lineam similem, a puncto hoc versus basin, duætam.

14. COCCINELLA *pallida*: elytris flavis, lineis
quatuor fuscis. Fig. 1. Tab. 1.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Cocc. 2 *punctatæ*.

Caput flavum, oculis nigris.

Thorax flavus, disco littera M nigra notato,
& punctis 5 nigris, coalitis.

Elytra flava, singulo lineis longitudinalibus duabus fuscis, quarum exterior, longior fere ad apicem elytri excurrit.

Abdomen fusco-flavum.

Pedes flavescentes.

15. COCCINELLA *sexnotata*: elytris flavis, arcubus quatuor punctisque duobus nigris. Fig. 2. Tab. 1.

Habitat in Svecia.

Descriptio: Magnitudo Cocc. 2 *punctatæ*.

Thorax flavus, punctis nigris, contiguis, literam M formantibus.

Elytra flava; versus basin punctum arcusque niger; punctum nempe ad marginem exteriorem & arcus ad interiorem, cruribus deorsum spectantibus; versus apicem lunula nigra, cruribus antrorsum versis.

Diffr. a Cocc. 6 *punctata*, punctis elytrorum

VOL. IV.

B

duo-

duobus lunulisque, & thoracis 5 punctis non distinctis, sed coalitis *).

16. COCCINELLA 13 *notata*: elytris flavis, punctis nigris tredecim; thorace luteo, punctis septem, nigris. Fig. 4. Tab. I.

Habitat in Europa, Upsaliæ, Parisiis.

Descriptio: Corpus magnitudine Cocc. 2 punctatae.

Caput flavum, punctis duobus nigris.

Antennæ rubræ.

Thorax flavus, punctis 7 nigris, scilicet 3 in medio inferius, 2 superius, & in singulo latere, uno.

Elytra flava, punctis tredecim nigris: 1 in communi, 1 in singuli elytri basi, 3 in medio transversim positis & duobus versus apicem.

Pectus & abdomen nigra.

Pedes flavi.

Differt a Cocc. 13 *punctata*, quod minor sit, quod thorax flavus nec niger, quod puncta elytrorum aliter digesta, quodque elytra flava, nec rubra.

17. COCCINELLA *marginata*: elytris nigris, margine punctisque duobus albis; capite nigro, punctis albis.

Ha-

* COCCINELLA 6 *punctata*, elytris flavis, punctis sex nigris. Fig. 3. Tab. I.

Linn. Syst. Nat. Tom. I. p. 580. Coccinella 6 punctata.

Uddm. Dissert. N:o 16. tab. I. f. 6. Coccinella flava; elytris maculis sex nigris.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Cocc. 2 punctatae.

Caput flavum, oculis nigris.

Thorax concolor capiti, punctis 7 nigris, nempe 5 ordinariis distinctis, unoque in singulo margine.

Elytra fulva, punctis minimis, æqualibus, sex, nigris: 1 versus basin & 2 in medio transversis, quorum alterum versus marginem exteriorem, alterum versus interiore rem collocatur.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Cocc. 2 pustulatæ.

Caput nigrum, punctis in medio duobus, albidis.

Thorax niger, margine albido.

Elytra nigra, margine exteriori albido, punctisque duobus, versus basin & marginem exteriorem, albis, in singulo elytro, uno.

Antennæ, palpi & pedes flavi.

Abdomen nigrum, ano luteo.

18. CHYSOMELA *globosa*: ovata, elytris nigris, thorace sangvineo, pedibus rufo-fuscis.

Habitat in Svecia.

Descriptio: corpus magnitudine dupla pediculi, globosum.

Caput nigrum, antennis rufescens.

Thorax convexus, sangvineus totus.

Elytra absque striis, glabra, nigra.

Abdomen & *pectus* nigra.

Pedes rufescentes.

Dignoscitur a Chrys. *polygoni*, cui similis, quod duplo minor, quod valde globosa nec oblonga, quod caput, elytra & abdomen nigra nec cyanea; a

rufipede, quod caput nigrum nec flavum, quodque elytra nigra, laevia nec virideſcentia, striata; a

flavipede differt thorace rubro nec luteo, figura sua globosa nec oblonga, quodque minor; a

melanopa, capite nigro nec luteo, elytris laevibus nec punctatis & figura omnino globosa.

19. CHYSOMELA *cuprea*: ovata, supra ænea, elytris punctatis; subtus nigra, cinereo-tomentosa.

Habitat in Hallandia.

Descriptio: corpus magnitudine Chr. *vitellinæ*, ovatum.

Antennæ moniliformes, extrorsum crassiores, capite thoraceque breviores, fuscescentes.

Caput, thorax & elytra æneo-nitentia, punctis minutissimis impressis, absque striis.

Elytra ad marginem exteriorem pilis brevissimis cinereis adpersa.

Abdomen subtus & pedes, nigro-nitida, pilis cinereis tomentosa.

Similis Chr. *vitellinæ* magnitudine & statura; sed illa cyaneo-ænea supra, hæc omnino ænea; præterea distinguitur elytris punctatis nec punctato-striatis & cineritie omnia subtus vestiente.

20. CHYSOMELA *undata*: ovata, elytris testaceis, punctis fasciisque duabus nigris; capite thoraceque testaceis.

Habitat Uplaliæ.

Descriptio: corpus magnitudine & statura Chrys. *pillidæ*, ovatum.

Caput testaceo-flavum, punctis impressis; oculi nigri.

Antennæ capite thoraceque longiores, fuscæ, basi pallidæ.

Thorax testaceus, punctis impressis: margine antico macula vix conspicua, fusca.

Elytra testacea, marginata, striata striis circiter decem punctatis; singulo basi prope suturam puncto nigro; a costa procedit linea nigra ad medium elytron ibique abit versus suturam in fasciam undulatam, ante suturam tamen, abruptam, sic ut punto majusculo in ipsa futura terminetur; pau-

paulo inferius alia fascia antrorsum undata, quæ neque marginem exteriorem neque futuram omnino tangit, sed extrorsum crassior, fere triangularis, punctum testaceum includit.

Subtus, caput, pectus, abdomen & pedes, testacea.

21. CHRYSOMELA *2 pustulata*: ovata, elytris nigris; apice macula flava; capite thoracisque lateribus flavis.

Habitat in Svecia.

Descriptio: corpus magnitudine dupla pediculi, ovato-depressum.

Caput totum flavum, oculis nigris.

Thorax glaber, niger, marginibus lateralibus & antico flavis.

Elytra absque punctis & striis glabra, nigra; versus apicem proprius ad marginem exteriorem macula rotunda, fulvo-flava.

Abdomen & pectus nigra.

Distingvenda a

Chrys. pulicaria, macula elytrorum non obcordata sed rotunda, thoracis marginibus capiteque flavis; ab

bolsatica, capite thoracisque marginibus flavis & elytris ante apicem macula flava, nec ipso apice flavo; a *modeeri*, elytris levibus absque striis; a *rustica*, capite thoracisque marginibus fulvo-flavis.

22. CHRYSOMELA *lens*: saltatoria, tota cæruleo-nigra, elytris punctatis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: magnitudine lendis, seu pulice minor, oblonga, tota supra & infra concolor, cæruleo-nigra, glabra.

Antennæ nigræ, capite thoraceque longiores, patentes.

Thorax marginatus, punctatus.

Elytra absque striis, punctis minutissimis impressis, confertissimis.

Femora postica crassa; apices pedum anteriorum rufescentes.

Simillima, magnitudine & statura, Chr. *exclamationis*, sed antennæ basi non rubent, nec elytra flavo-maculata.

23. CHYSOMELA *exclamationis*: saltatoria, elytris nigris; maculis quatuor flavis; thorace nigro.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: corpus pulice fere minus, oblongum.

Caput nigrum, *antennæ* capite thoraceque longiores, nigræ, basi fusco-pallidæ.

Thorax glaber, niger.

Elytra absque striis glabra, nigra; in singulo versus basin macula oblonga & alia versus apicem etiam oblonga, fere obcordata, pelliculentibus, flavis.

Subtus omnia nigra.

Femora postica crassa.

24. CHYSOMELA *gibbosa*: oblonga, elytris brunneis, capite thoraceque fuscis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudine Chr. *vulgatissimæ*, depresso-oblonga, thorace cum capite & apicibus elytrorum paulo inflexis, ut convexa seu hemisphærica appareat.

Caput thorace angustius, fuscum; oculis nigris.

Antennæ longitudine thoracis moniliformes, apicem versus sensim crassiores, rufescentes.

Thorax fusco-rufescens, glaber, latitudine elyro-

trorum immarginatum, pilis cinerascentibus, brevissimis, difficulter conspicuis.

Elytra brunneo-seu testaceo-rubra, lœvia absque striis & punctis, marginata, pilis brevissimis, vix conspicuis.

Pectus & abdomen fusco-brunnea.

Pedes brunneo-rubri.

25. HISPA *cornuta*: tota atra, thorace antice postice. que spinoso, elytris porcatis. Fig. 5. Tab. I.

Habitat in Svecia.

Descriptio: *Corpus* magnitudine Silph. *fabulosæ*, sed angustius, totum atrum.

Caput antice latius, postice coarctatum, linea longitudinali insculpta.

Palpi ferruginei.

Antennæ moniliformes, articulis decem, apicem versus sensim crassioribus.

Thorax convexus, obcordatus, marginatus, antice latior & in alas spinosas productus, postice versus elytra angustatus, utrinque spina terminatur, lateribus intermediis serulatis. Supra tegitur totus punctis elevatis, parvis, approximatis, medio linea glabra.

Elytra convessa, singulo novem sulcis exarato; quilibet sulcus punctis excavatur. Sulci & puncta versus margines longe profundiora sunt, quam versus futuram.

Subtus omnia atra.

26. HISPA *scabra*: nigra tota, thorace alato elytris-que margine serrato-ciliatis. Fig. 6. Tab. I.

Habitat in Svecia.

Descriptio: *Corpus* magnitudine Silph. *ferrugineæ*, totum fuscum & depresso valde.

Caput thorace angustius.

Antennæ fusiformes, articulis decem, quorum

7 fere æquales, tres vero ultimi crassiores sensim.

Thorax retusus, planus, medio longitudinaliter gibbus, postice utrinque spinosus: gibbositas antice bifida & in medio, non per totam longitudinem, sulco exarata.

Elytra muricata, ex lineis & punctis elevatis, in primis postice. Marginem elytrorum lateralem cingit profundus sulcus & infra etiam elytrorum margo sulcatus. Thoracis elytrorumque margines tenuissime crenulatæ vel serratæ, serraturis ciliatis.

Abdomen planum.

27. CURCULIO *parisinus*: longirostris, elytris thoraceque viridibus, rostro pedibusque nigris.

Habitat Parisiis.

Descriptio: Magnitudine dupla pediculi, oblongo-cylindricus.

Caput nigrum, glabrum, antennis nigris.

Rostrum longitudine thoracis, glabrum, nigrum.

Thorax cum pectore, viridis, glaberrimus.

Elytra viridia, glaberrima, tenui striata.

Abdomen viride, glabrum.

Pedes omnes & toti æneo-fusci, femoribus æqualibus, inermibus.

28. LEPTURA *parisina*: tota nigra, femorum antennarumque basi rufescente.

Habitat Parisiis.

Descriptio: Magnitudine, Lept. *melanura* duplo minor, oblonga, linearis & angusta.

Caput nigrum, palpis rufescentibus.

Antennæ filiformes, corpore paulo breviores, articulis nigro rubroque annulatis, basi rufescente.

Tho-

Thorax globoso-cylindricus, postice paulo latior, in spinulam terminatus, obscurus.

Elytra linearia, nigra, punctatissima.

Pectus & abdomen nigra.

Femora rubra, apice nigra; tibiis anticis rufescensibus, mediis rufescenti-nigris, posticis totis nigris.

29. LEPTURA *bipustulata*: elytris nigris, striato-punctatis; maculis duabus testaceis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Lept. *melanuræ*.

Caput nigrum, glabrum, ore testaceo.

Antennæ capite thoraceque paulo longiores, testaceo-fuscæ.

Thorax niger, glaber, antice rotundato-angustus, postice truncatus latitudine elytrorum, punctis vix conspicuis, absque ordine confertim impressis.

Elytra nigra, glabra, striata striis punctatis; basi macula pallida marginem tamen nulli attingente.

Pectus, abdomen & pedes, testacea tota.

Diversa omnino a Lept. *aquatica*; hæc enim non ænea, sed nigra, elytris maculatis; thorax hujus non est quadratus, nec linea longitudinali exaratus, nec femora postica denticulata.

30. CANTHARIS *chrysomeloides*: thorace rubro, elytris cyaneis, lævibus; antennis pedibusque nigris.

Habitat Parisiis.

Descriptio: Magnitudine pediculi majoris.

Caput nigrum, glabrum.

Antennæ capite thoraceque paulo longiores,

VOL. IV.

C fili-

filiformes, articulis moniliformibus, totis fuscis.

Thorax convexo-planus, immarginatus, glaber, ruber.

Elytra cyanea, glabra, absque punctis & striis, flexilia.

Pectus nigrum, lateribus rubrum, saepe papillosum.

Abdomen nigrum, glabrum.

Femora nigra, tibiis rufescenti-fuscis.

Tacta caput sub pectore & corpus contrahit, uti Dermestes, & libera fugit celerrime.

Distingvitur a Chrys. *flavipede*, cui valde similis, magnitudine triplo minori, antennis totis fuscis nec basi rubris, elytris cyaneis nec nigris. In utraque, elytra flexilia, uti in Cantharidibus, in hac vero magis.

31. CANTHARIS *cærulocephala*: thorace rubro, elytris fuscis, capite antice rubro, postice cæruleo-nigro.

Habitat circa Stockholmiam.

Descriptio: Magnitudo Cantharidis *testacea*.

Antennæ luteo-fuscæ.

Capitis anterior pars dimidia, thorax, pectus, abdomen & pedes, rubra. Posterior capitis pars cingulo atro-cæruleo nitet.

Elytra nigra, nitida. Alæ fuscæ.

Similis Canth. *laterali*, sed angustior & minor, facile distingvitur capite bicolore.

32. CANTHARIS *lepturoides*: thorace flavo, punctis duobus nigris; elytra flavescentia, apicibus nigris.

Habitat in Svecia.

Descriptio: Magnitudine Canth. *livida*.

Caput flavum; maxillis apice oculisque nigris.

An-

Antennæ testaceo-fuscescentes.

Thorax flavus, immarginatus, antice latior; ad marginem exteriorem & anteriorem puncto nigro, in singulo latere, uno, quasi duo oculi; in medio thorace calli duo elevati, foveam includentes.

Elytra testaceo-flavescentia, apicibus nigris.

Pectus flavum, medio fuscum.

Abdomen fuscum, glabrum.

Pedes testaceo-fusci.

Statura Lepturæ, capite exerto & thorace fere rotundato; sed elytra mollia & flexilia.

Distingvitur a Canth. *melanura*, punctis thoracis nigris, corpore pedibusque fuscis; a *livida* & *testacea*, elytrorum apicibus nigris.

33. DYTISCUS *ovalis*: elytris fuscis pallido-lineatis, thorace ferrugineo, abdome atro.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Silph. *aquaticæ*.

Caput inter oculos nigros rubrum.

Antennæ setaceæ, pallidæ, apice rufescentes.

Thorax cum pectore rufescens, punctis impressis.

Elytra fusca, seu accuratius inspecta flavescentia, lineis fuscis longitudinalibus, in singulo quatuor & communis suturæ, elytri apicem non attingentibus, exterioribus sensim brevioribus. Elytra tota absque ordine punctis impressis notantur, & in singuli elytri medio lineæ duæ longitudinaliter impressæ sunt.

Abdomen omnino atrum, glabrum.

Pedes ferruginei toti.

Diffr. a Dyt. *ovato*, quod major, quodque abdomen atrum.

34. CARABUS *violaceus*: elytris testaceis; macula
communi violacea, capite thorace-
que nigris.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Car. *cærulescentis* vel *cuprei*.

Caput nigrum, nitidum.

Antennæ capite thoraceque longiores, testaceo-
fuscæ, basi pallida.

Thorax, uti & caput, elytris multo angustior,
niger, glaber, linea in medio exaratus.

Elytra vix abdominis longitudine, glabra, stria-
ta absque punctis, basi late & margine
exteriore anguste testacea; reliquam super-
ficiem, a medio ad apicem, tegit macula
magna, rotunda, violacea.

Abdomen & pectus nigra, glabra.

Pedes testacei toti.

Similis valde Car. *vaporariorum*, sed distinguitur
ab eo, thorace glaberrimo nec punctato,
& marginibus elytrorum exterioribus te-
staceis; a

meridiano, quod longe major,
quodque elytra margine testacea.

35. CARABUS *nitidulus*: elytris viridibus striatis,
thorace plano, æneo, punctato.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo Car. *vulgaris* vel *cuprei*.

Caput viridi-æneum, oculis, antennis palpis-
que nigris; antennarum basis fusco-rubra.

Thorax planus nec gibbus, postice latitudine
elytrorum, nec angustatus, æneo-nitens,
punctatissimus.

Elytra viridia, non nitentia, striata striis absque
punctis, excepta stria marginali punctata.

Pe-

Pectus lateribus violaceum, carinatum; callis duobus nigris ante pedes anticos.

Abdomen nigrum.

Pedes picei.

Similis videtur primo intuitu Car. 6 *punctato*, sed in illo elytra, in hoc autem thorax æneo nitet; præterea ab eo distinguitur thorace punctato & æquali, nec angustato postice, neque medio gibbo, sed planiusculo, elytrisque absque punctis longitudinaliter impressis; a

Car. *cupreo* dignoscitur thorace punctato nec lœvi, elytrorumque colore ex viridi æneo.

36. CICADA *punctata*: elytris lacteis; punctis nigris; capite thoraceque virentibus.

Habitat Upsaliæ frequens & Parisiis.

Descriptio: Inter minimas, magnitudine vix dupla pediculi.

Caput cum oculis & thorace flavo-virescens.

Alæ superiores nitentes, lacteæ totæ, punctis aliquot minimis nigris, scilicet duobus vel tribus versus basin obliquis, & tribus oblique in margine illo, ubi elytra incipiunt attenuari: apex elytrorum nigricans.

Pectus nigrum.

Abdomen nigrum, marginibus virentibus.

Pedes toti cinereo-albidi, tibiis omnibus, sed in primis posticis, ciliatis.

37. CICADA *reticulata*: elytris hyalinis fusco-reticulatis, capite thoraceque albis, nigro maculatis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Magnitudo media, seu paulo major
Cic. *interrupta*.

Caput & thorax glabra, supra infraque alba, punctis & lineolis nigris.

Alæ superiores hyalinæ, lineolis fuscis tenuissime reticulatæ, hinc inde maculis & postece venis lacteis. Inferiores immaculatæ, aquæ, venis fuscis.

Abdomen supra nigro-cæruleum, segmentorum marginibus omnibus flavis; infra flavescens, maculis nigris; anus pilis brevibus infra hirtus.

Pedes toti pallide flavescentes, punctis nigris sparsis, tibiis omnibus, sed in primis, posticis, ciliatis.

38. CICADA *variegata*: elytris fusco-flavescens; margine maculis duabus pallidis; capite thoraceque flavescens.

Habitat Upsaliæ frequens, valde variabilis.

Descriptio: Magnitudo media, Cic. *interrupta* vix major.

Varietas in primis est triplex:

α. elytris flavescens.

β. elytris fusco flavoque variis.

γ. elytris fuscis.

Caput supra & infra flavum, vertice punctis duobus vel quatuor nigris; oculi glauci.

Thorax flavus, vel fusco-flavescens in quibusdam.

Alæ superiores in α flavæ; in β. fusco flavoque variæ & in γ. fuscæ: in margine singuli elytri exteriore, fere in medio, seu paulo ante medium, macula pallida, undulata, fere transversa, sed non tangens marginem tenuiorem; pone hanc, in ipso margine, punctum pallidum. Prior linea versus anteriora oblique ducitur, punctum vero versus posteriora oblique, sic ut elytra

tra in medio contineant maculam rhomboideam fuscā. Ad angulum ani, ē regione posterioris punc̄ti, est punc̄tum albūdum sed minimum. In $\beta.$ & $\gamma.$ maculæ hæ albæ vel flavæ distinctæ apparent, sed in $\alpha.$ difficilius deteguntur.

Pectus & pedes flavi.

Abdomen interdum totum nigrum, interdum & saepius supra infraque nigrum, marginibus anoque flavis.

Distinguitur a Cic. *laterali* facile; ab *exclamationis*, quod paulo major, quodque macula anterior non longitudinaliter sed in transversam linēam ducatur; a

Cineta, quod sextuplo minor.

39. CICADA *cineta*: elytris fuscis; margine maculis duabus albis; capite thoraceque fuscis.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Inter majores, magnitudine Cic. *nervosæ*.

Caput cinereo-fuscum, infra magis cinereum, oculis nigricantibus.

Thorax capiti & elytris concolor, uti caput & elytra punc̄tis confertissime impressis. A capite ad apicem thoracis linea elevata.

Alæ superiores fuscæ, punc̄tatiſſimæ, venis elevatis; margine exteriore ante medium elytri fascia transversa alba undulata, versus antica ad medium elytron oblique dūcta & pone in ipso etiam margine macula triangularis.

Pectus & pedes flavescentes.

Abdomen nigrum, marginibus flavis.

Similis adeo Cic. *variegatæ* $\gamma.$ ut ovum ovo, sed hæc sextuplo major & elytra habet distinctissime punc̄tata. Distinguitur a

Cic.

Cic. *coleoptrata*, quod ejus elytra fusca maculis albis, hujus vero flavescentia macula rhombea fusca.

40. CICADA *exclamationis*: elytris nigris; linea punctumque albis; capite thoraceque nigris.

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: Inter minores numeranda, magnitudine Cic. *2 fasciatæ*, seu paulo minor Cic. *interrupta*.

Caput supra nigrum, subtus flavescentia.

Thorax niger.

Alæ superiores nigræ: in ipso margine exteriori, a costa ad medium, linea alba & pone hanc punctum magnum album, e cuius regione, in margine interiori, est punctum album, minimum. Linea & punctum marginale similia sunt signo *exclamationis*.

Pectus & pedes pallide flavescentes.

Abdomen nigrum.

Differt a Cic. *lateralis*, quod duplo minor, quod caput & thorax elytris concolora, quodque linea lateralis alba in medio desinat & puncto albo majori terminetur; a

flavicollis, capite thoraceque nigris, lineaque alba ante punctum album; a

variegata, quod linea prior ducatur longitudinaliter nec transversim; a

cincta, quod multoties minor & macula prior non transversa.

41. ICHNEUMON *biguttatus*: niger totus, antennis fascia alba, scutello biguttato.

Ha-

Habitat Upsaliæ.

Descriptio: *Corpus* mediæ magnitudinis, totum nigrum.

Antennæ nigræ, fascia uno latere alba.

Thorax puncto albo ante alas, & duobus ante scutellum nigrum, oblongiusculis.

Pedes postici nigri, femoribus posticis nigris; anteriorum tibiæ, latere caput spectante, pallidæ.

42. SPHEX *coronata*: abdomine nigro; cingulis punctisque duobus luteis; thorace capiteque luteo maculatis.

Habitat Parisiis.

Descriptio: Magnitudine Vesp. *parietum*, tota glabra.

Caput supra nigrum, antice flavum, quæ flavedo versus antennas tricuspis evadit, coronam repræsentans; *oculi* nigri, glabri; *maxillæ* luteæ, apice nigræ.

Antennæ sensim incrassatae, capite thoraceque duplo breviores, nigræ, basi subtus flava; *capitis* vertex stemmatibus tribus.

Thorax niger, margine antico, utrinque ad latera & basi alarum, puncto flavo.

Abdomen sessile, segmentis sex; primo nigro, toto globoso, reliquis duplo angustiore; secundo nigro antice cingulo flavo; tertium fere totum cingulum flavum medio condatum occupat; quarto utrinque ad latera lineola transversa flava; quinto fere toto flavo; sexto toto nigro. Infra tertium segmentum utrinque ad latera lineola transversa flava notatur.

Alæ hyalinæ, apice nigricante.

Pectus nigrum.

Pedes toti rufo-flavescentes, femoribus basi nigricantibus.

43. TIPULA *8 punctata*: alis albis, punctis octo nigris, abdomine nigro, thorace pedibusque pallidis.

Habitat Parisiis.

Descriptio: Magnitudo minoris pulicis.

Thorax pallidus.

Abdomen nigrum.

Alæ albæ, venis fuscis; in singulo medio puncta 4 nigra, duobus collocatis ad marginem exteriorem & duobus ad interiorem, quorum anterius constat ex duobus parvis contiguis.

44. TIPULA *parisiensis*: alis hyalinis fascia fusca, abdomine viridi; fasciis duabus anque nigris.

Habitat Parisiis.

Descriptio: Magnitudo majoris pediculi.

Caput viride, oculis nigris; *palpi* atri.

Antennæ capite thoraceque breviores, setaceæ, albæ, setis raris adspersæ.

Thorax viridis, medio & scutello macula cor data nigra.

Abdomen viride, versus apicem supra fasciis duabus anque nigris.

Pedes antici longiores, vibrantes.

Femora omnia basi alba, apice incrassata, nigra; tibiæ albæ, elongatæ.

Alæ hyalinæ, in medio fascia fusca, versus interiorem marginem curvata.

45. EMPIS *flavipes*: fusca antennis setaceis, pedibus flavis; femoribus anterioribus crassis.

Habitat Upsaliæ.

De-

Descriptio: Magnitudine Emp. *pennipedis* seu culice minor.

Duplex occurrit varietas:

$\alpha.$ femoribus anticis crassioribus.

Caput nigrum, antennis setaceis, flavo pallidis;
rostro brevi, longitudine capitis, pallido.

Thorax fuscus, medio linea flava; pectore pallido.

Abdomen fuscum, ventre pallido.

Pedes omnes & toti pallide flavi, pellucidi; femoribus anticis crassioribus.

Alæ hyalinæ, iminaculatæ.

$\beta.$ femoribus mediis crassioribus.

Caput nigrum, antennis setaceis, nigris. Occurrit etiam varietas, antennis flavis, seta nigra. *Rostrum* nigrum capitis longitudine, valvulis saepe pallidis.

Thorax & abdomen supra & subtus fusca.

Pedes omnes pallidi, pellucidi; femoribus secundi paris reliquis crassioribus; tarsis interdum nigro annulatis.

Alæ hyalinæ, immaculatæ.

Differt hæc $\beta.$ a priori $\alpha.$ antennis plerumque ut & rostro, pectore ab domine que subtus fuscis, nec non pedibus intermediis crassioribus.

46. ONISCUS *corallinus*: lanceolatus, supra fuscus, cauda triquetro-oblonga, crenata.

Habitat in Sudermanniae aquosis, lecta etiam inter Corallinam *officinarum*.

Descriptio: Magnitudo varia.

Corpus lanceolatum, convexum, totum supra fuscum seu plumbeum, marginibus linea-que dorsi longitudinaliter albis, subtus vero album.

Caput quadratum, depresso, lateribus rotundatum, oculis nigris.

Antennæ corpore quadruplo breviores, setaceæ.
Abdomen lineare, segmentis septem æqualibus,
 primi caput & ultimorum trium caudam
 cornibus spestantibus.

Cauda segmentis tribus: duo anteriora retrorsum curvata, segmentorum abdominalium latitudine vix dimidia, tertium oblongum, triquetro-convexum, antice rotundatum, sensim attenuatum & apice dentato-crenatum, crenaturis interdum quatuor, plerumque vero duabus, dente, media a linea dorsali caudæ formato, longiori.

Lineæ tres albæ, in ipso margine singula & dorsalis, longitudinaliter ducuntur: dorsalis linea ab initio capitis ad ultimam caudam ducta est, laterales vero incipiunt cum abdomine & ad dimidiam tantum caudam pertingunt.

Os sub capite gibbum.

Abdomen subitus album seu laetum.

Caudæ folia duo marginata, oblongo-ovata, antice oblique erecta, postice pone medium depressa, intra apicem caudæ terminata.

Pedes abdomini insidentes septem parium, unguiculati, unguibus incurvis.

CUR-

INDEX ACTORUM.

- I. *Novæ Insectorum Species, descriptæ a C. P. THUNBERG.* pag. I.
- II. *Curculio Zamiæ, descriptus ab eodem.* 29.
- III. *Kæmpheri illustrati sectio secunda, auctore eodem.* - - - - 31.
- IV. *Observationes Mineralogicæ in India Orientali institutæ a J. G. KÖNIG & Communicatæ a J. J. FERBER.* - - - 41.
- V. *Commentatio Chemica de caussa Fragilitatis ferri frigidi, auctore T. BERGMAN.* 51.
- VI. *Meditationes de Systemate Fossilium naturali, propositæ ab eodem.* - - - 63.
- VII. *Observationes Eclipsum tertii Satellitis Jovis, inter se & cum Tabulis comparatæ a P. WARGENTIN.* - - - 129.
- VIII. *Disquisitiones circa Lunæ theoriam ex principio gravitatis derivandam, auctore D. MELANDERHIELM.* - - - 179.
- IX. *De Logarithmis numerorum negativorum a F. MALLET.* - - - - 205.
- X. *De Ferro & Stanno igne commixtis, a T. BERGMAN.* - - - - 221.

- XI. *Falco Albicilla a S. ÖDMANN.* - - 225.
- XII. *Musci in Svecia nunc primum reperti & descripti ab O. SWARTZ.* - - 239.
- XIII. *Dissertatio de difficultatibus ulteriorem Theoriæ Lunaris promotionem impedientibus &c. auctore D. MELANDERHIELM.* 252.
- XIV. *Vita MARTINI STRÖMER, Astronom.*
Prof. Upſal. - - 338.
- XV. *Vita NICOLAI ROSENSTEIN, Medicin. Prof. Upſal. Archiatri Reg. & Equitis R. O. de Stella Polari.* 373.

Figurarum Geometricarum in Tabula I:ma
referenda est

Fig. 1. ad pag. 181. lin. 33.
Fig. 2. ad pag. 187. lin. 4.
Fig. 3. ad pag. 189. lin. 31.

In Tabula II:da.

Fig. 3. ad pag. 255. lin. 15.
Fig. 4. ad pag. 303. lin. 25.

ACTA